

GUIDE FÖR PATIENTER OCH VÅRDARE

Fentanyl Sandoz sublinguala resoribletter

Syftet med denna broschyr är att ge patienter och deras anhöriga nyttig information om genombrottssmärta vid cancer och behandlingen av denna med Fentanyl Sandoz sublinguala resoribletter som innehåller fentanyl. Broschyren utgör också ett praktiskt informationspaket om Fentanyl Sandoz.

FRÅGOR SOM TAS UPP I BROSCHYREN:

- inledning av behandlingen
- hur används Fentanyl Sandoz
- förvaring av Fentanyl Sandoz
- betydande biverkningar som bör beaktas
- åtgärder vid en överdos av läkemedlet
- vanliga frågor.

Denna guide är ett sammandrag av den viktigaste informationen i Fentanyl Sandoz - bipacksedeln, men syftet med sammandraget är inte att ersätta bipacksedeln. Det är viktigt att du också läser bipacksedeln noga.

Vad är genombrottssmärta vid cancer?

Du har redan medicinering för grundsmärtan som orsakas av cancer, men du kanske också har smärtattacker som kallas genombrottssmärta.

Genombrottssmärta är smärta som uppkommer plötsligt även om du har tagit eller använt normala opioidanalgetika.

Kännetecknen på genombrottssmärta vid cancer:

- Smärta som "bryter igenom" trots att du har smärtlindring.
- Håller vanligen i sig 30–60 minuter.
- Allvarlig och kraftig.
- Ofta oförutsebar (smärtan kan dock utlösas av någon rörelse, till exempel att du går eller hostar).

Det finns läkemedelspreparat som kan bidra till att lindra genombrottssmärtan när den slår till. Din läkare har ordinerat dig Fentanyl Sandoz, ett läkemedel för behandling av genombrottssmärta vid cancer hos vuxna patienter som har regelbunden opioidmedicinering. Syftet med denna guide är att hjälpa dig att använda läkemedlet Fentanyl Sandoz.

Vad är Fentanyl Sandoz och hur lindrar läkemedlet genombrottssmärta vid cancer?

Fentanyl Sandoz är en form av ett etablerat smärtstillande medel som har utvecklats uttryckligen för behandling av genombrottssmärta vid cancer.

Fentanyl Sandoz tas sublinguallt. Detta betyder att resoribletten placeras under tungan där den snabbt löses upp och fentanyl absorberas genom munnens slemhinnor. När fentanylen har sugits upp börjar den lindra smärtan.

Fentanyl Sandoz är ett läkemedel för vuxna som redan använder stark smärtlindring (opioider) som tas regelbundet mot kontinuerliga cancersmärter, men de behöver behandling mot genombrottsmärter. Om du är osäker ska du rådfråga din läkare.

Du är den enda som får använda detta preparat i enlighet med läkarens anvisningar. Ingen annan får använda det eftersom preparatet orsakar allvarlig fara för hälsan, särskilt hos barn.

Precis som andra motsvarande smärtstillande läkemedel kan Fentanyl Sandoz ha vissa biverkningar och det föreligger en risk för en oavsiktlig överdos och beroende. Din läkare talar om för dig hur du kan använda Fentanyl Sandoz säkert och undvika dessa risker.

Inledning av behandling med Fentanyl Sandoz

Vad bör du veta innan du börjar använda Fentanyl Sandoz?

Innan du börjar använda Fentanyl Sandoz ska du tala om för din läkare:

- om du är allergisk mot fentanyl eller något annat ämne i detta läkemedel.
- om du har allvarliga andningssvårigheter.
- om du inte regelbundet tar opioidläkemedlet som läkaren har ordinerat, dvs. dagligen enligt det regelbundna tidsschemat i minst en vecka för behandling av långvarig smärta. Om du inte har använt opioidläkemedel regelbundet får du inte använda Fentanyl Sandoz, eftersom risken för en farligt långsam och ytlig andning då kan öka. Det finns till och med en risk för att du slutar andas.

Det är också viktigt att du beaktar följande:

Använd inte Fentanyl Sandoz om du ammar. Fentanyl kan utsöndras i bröstmjölken och ge spädbarnet biverkningar. Amningen kan inledas tidigast fem dygn efter den sista Fentanyl Sandoz -dosen.

Vissa läkemedel som används samtidigt med Fentanyl Sandoz kan öka effekten av Fentanyl Sandoz. Bipacksedeln innehåller mer information. Undvik också grapejuice under behandlingen med Fentanyl Sandoz, eftersom grapejuicen kan påverka behandlingen.

Fentanyl Sandoz kan öka effekten av alkohol och läkemedel som orsakar sömnhet. Bipacksedeln innehåller mer information.

Om du under de senaste två veckorna har använt monoaminoxidashämmare (MAO-hämmare; används för behandling av allvarlig depression och Parkinsons sjukdom) kan dessa också öka effekten av Fentanyl Sandoz. Samtala med din läkare om du använder dessa läkemedel.

Starka smärtstillande medel av viss typ kan orsaka biverkningar om de används samtidigt med Fentanyl Sandoz. Biverkningarna kan vara illamående, kräkningar, diarré, ångest, frossbrytningar, darrning och svettning. Samtala med din läkare om du använder smärtstillande medel och läs också tilläggsinformationen i bipacksedeln.

Antidepressiva medel och psykofarmaka (används vid psykiska sjukdomar) ökar risken för biverkningar. Rådfråga din läkare om du känner dig osäker i fråga om detta.

Att hitta rätt dos

Fentanyl Sandoz finns i flera styrkor, vilket möjliggör effektiv lindring av genombrottssmärta (för att det ska vara lättare att särskilja dessa har förpackningarna märkts med olika färger och resoribletterna har olika form).

För att Fentanyl Sandoz ska verka effektivt måste läkaren ordinera den lämpligaste dosen för behandling av din genombrottssmärta. Fentanyl Sandoz finns i flera olika styrkor. Det kan hända att du måste prova olika styrkor under flera perioder med genombrottssmärta för att hitta den lämpligaste dosen. Din läkare hjälper dig med att fastställa den lämpligaste dosen.

Om smärtlindringen inte är tillräcklig efter att du har tagit en dos kan läkaren uppmana dig att ta en extra dos för smärtbehandling under perioden med genombrottssmärta. En extra dos får endast tas om läkaren uppmanar dig till detta, eftersom det annars kan leda till en överdos.

Ibland kan läkaren be dig ta en dos som består av flera tabletter. Gör detta endast när läkaren har ordinerat det.

När du har hittat rätt dos

När du och din läkare har hittat en dos som håller din genombrottssmärta under kontroll får du ta denna dos högst fyra gånger per dag. Fentanyl Sandoz -dosen kan bestå av fler än en tablett.

Vänta åtminstone två timmar efter den senaste dosen innan du tar Fentanyl Sandoz mot följande period med genombrottssmärta. Om du anser att Fentanyl Sandoz -dosen du tagit inte lindrar genombrottssmärtan tillräckligt ska du tala om detta för din läkare, eftersom det kan vara motiverat att ändra dosen.

Vad gör man om lindringen av genombrottssmärta vid cancer inte är tillräcklig

Om smärtlindringen du får inte är tillräcklig kan det vara nödvändigt att kontrollera din Fentanyl Sandoz -dos. Kom ihåg att Fentanyl Sandoz är ett starkt läkemedelspreparat som endast får användas på läkarens ordination. Om du anser att smärtan inte lindras tillräckligt ska du följa läkarens anvisningar och inte själv försöka ändra doseringen av läkemedlet.

Inledning av behandling med Fentanyl Sandoz

Fentanyl Sandoz tas sublinguallt. Detta betyder att resoribletten placeras under tungan där den snabbt löses upp och fentanyl absorberas genom munnens slemhinnor. När fentanylen har sugits upp börjar den lindra smärtan. Därför är det viktigt att läkemedlet förvaras och tas rätt. Följ nedanstående enkla, stegvisa anvisningar. Om du är osäker på någon punkt i anvisningarna ska du rådfråga din läkare.

Öppna förpackningen

- Ta lös en förpackningsenhet från plattan genom att bryta och dra längs perforeringslinjen.
- Ta tag i filmen och dra lös den. Ta försiktigt ut resoribletten.
- **Tryck inte ut Fentanyl Sandoz -resoribletten genom filmen, eftersom den tar skada av detta.**
- Försök hålla resoribletten hel.

Ta resoribletten

- Om du har torr mun kan du dricka litet vatten innan du tar resoribletten. Kom ihåg att svälja eller spotta ut vattnet innan du tar Fentanyl Sandoz.
- Placera genast Fentanyl Sandoz-resoribletten under tungan längst bak och låt den lösas upp helt.
- Undvik att bita, tugga, suga eller svälja resoribletten, eftersom detta försvagar lindringen av genombrottssmärta vid cancer.
- Håll kvar resoribletten under tungan tills den har lösts upp helt.
- Ät eller drick ingenting förrän resoribletten har lösts upp helt och du inte längre känner den under tungan.

Förvaring av Fentanyl Sandoz

- Det verksamma ämnet i Fentanyl Sandoz är mycket starkt och kan vara livsfarligt för barn och andra personer som läkemedlet inte är avsett för. Därför ska du förvara alla tabletter utom räckhåll och synhåll för barn och andra vuxna.
- Detta läkemedel ska inte användas efter den sista förbrukningsdagen som står efter ”Exp” på blisterförpackningen. Sista förbrukningsdagen är den sista dagen i den nämnda månaden.
- För att läkemedlet ska vara skyddat mot fukt ska det förvaras i oöppnat i originalfilmförpackningen.
- Lämna in alla oanvända eller gamla Fentanyl Sandoz -resoribletter på apoteket. Oanvända eller gamla Fentanyl Sandoz-resoribletter får inte slängas i avloppet eller hushållsavfallet. På detta sätt skyddar du naturen.

Eventuella biverkningar

Fentanyl Sandoz har likadana biverkningar som de läkemedel du får för behandling av grundsmärtan. Tala om för din läkare om du får biverkningar eller andra verkningar som du tror beror på användningen av Fentanyl Sandoz.

Din läkare kan hjälpa dig att minska biverkningarna och samtidigt säkerställa att du fortfarande får effektiv lindring mot genombrottssmärta vid cancer.

De vanligaste biverkningarna: :

- Illamående
- Trötthet/sömnighet
- Huvudvärk
- Yrsel

Bipacksedeln innehåller omfattande information om eventuella biverkningar.

Om du får biverkningar, tala med läkare eller apotekspersonal. Detta gäller även andra eventuella biverkningar som inte nämnts i denna information. Du kan också rapportera biverkningar direkt (se detaljer nedan). Genom att rapportera biverkningar kan du bidra till att öka informationen om läkemedels säkerhet.

Finland webbplats: www.fimea.fi

Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet

Fimea Biverkningsregistret

PB 55

Överdosis

Om du följer både ovannämnda anvisningar som gäller användningen av Fentanyl Sandoz och de anvisningar om rätt antal Fentanyl Sandoz -resoribletter som din läkare har gett är risken för en överdos mycket liten.

Om du trots allt har tagit en överdos kan du känna dig sömning eller andfådd och andningen är långsam och ytlig. I denna situation ska du göra så här:

- Ta ut den återstående resoribletten/de återstående resoribletterna ur munnen.
- Tala om för någon i närheten (en annan person i ditt hem eller din vårdare/ sjukskötare) vad som har hänt.
- Kontakta genast din läkare (kontaktinformationen på följande sida) eller ring första hjälpen.
- Din vårdare/sjukskötare ska hålla dig vaken genom att tala till dig eller försiktigt skaka dig allt emellanåt.

Risken för beroende

Precis som med andra läkemedel som lindrar smärta vid cancer kan du känna ett behov att öka Fentanyl Sandoz-doserna för att uppnå oavbruten lindring av genombrottssmärta. För att undvika risken för beroende är det viktigt att du tar Fentanyl Sandoz endast på det sätt som din läkare har ordinerat. Om den ordinerade dosen av läkemedlet du använder för att lindra genombrottssmärta vid cancer inte lindrar smärtan effektivt ska du kontakta din läkare och samtala om följande åtgärder.

Ge inte dina läkemedel till någon annan.

Om du misstänker att någon har tagit Fentanyl Sandoz av misstag ska du alltid kontakta läkare, sjukhus eller Giftinformationscentralen (tfn 0800 147 111).

Vanliga frågor

F: När ska jag ta Fentanyl Sandoz?

S: Ta Fentanyl Sandoz (i enlighet med anvisningarna i denna broschyr) genast när du känner av en genombrottssmärtattack.

F: Hur snabbt verkar Fentanyl Sandoz?

S: När resoribletten har lösts upp helt börjar Fentanyl Sandoz påverka de första skederna av genombrottssmärtan och den smärtlindrande effekten fortsätter under hela attacken.

F: Vad ska jag göra om jag börjar känna mig ovanligt eller mycket sömning eller om jag börjar andas långsamt eller ytligt?

S: Du eller din vårdare ska genast kontakta din läkare eller första hjälpen på närmaste sjukhus. Ta ut alla resoribletter ur munnen och tala om situationen för din vårdare/ sjukskötare som håller dig vaken genom att tala till dig eller skaka dig försiktigt.

F: Vad ska jag göra om Fentanyl Sandoz ger mig biverkningar?

S: Om du får biverkningar när du använder Fentanyl Sandoz ska du kontakta din läkare som hjälper dig att undvika dem men samtidigt ändå kontrollera genombrottssmärtan.

F: Hur många genombrottssmärattacker kan jag behandla med Fentanyl Sandoz under en dag?

S: Med Fentanyl Sandoz kan du behandla högst fyra attacker under en dag.

F: Vad gör jag om genombrottssmärtan vid cancer håller i sig?

S: Ta kontakt med din läkare som kontrollerar din Fentanyl Sandoz-dos, gör en ny bedömning av dina övriga smärtstillande läkemedel eller skriver remiss till en smärteexpert.

F: Finns det andra läkemedel som kan hjälpa mig att kontrollera genombrottssmärta vid cancer?

S: Det finns flera olika läkemedel för att kontrollera genombrottssmärta vid cancer. Din läkare eller sjukskötare kan tala om vilket läkemedel som är effektivast för dig.